

KI LENNE EGY IDEGEN?

„A Korunk társadalomtudományi folyóirat 1926 óta jelenik meg Kolozsváron. Jelenleg harmadik folyamánál tart. A három folyam három korszakot különít el a lap történetében, s ezek Erdély kulturális régiójának politikai-történeti alakulásával állnak összhangban. A folyóirat a 20. század válságkérdéseire, az erdélyi magyar (és összmagyar) társadalom, Kelet-Közép-Európa modernizációs problémáira kíván választ adni. A folyóirat legelső, 1926. februári számában megtalálható verdiktum: 'fasismus, bolsevizmus és másnemű diktatúrák' jelentik a legnagyobb veszélyt' – máig irányt adó a Korunk szerkesztésében”.¹

A küldetésre reflektált a Magyar Szociológiai Társaság, a Korunk Szerkesztősége és az MTA BTK Filozófiai Intézete, amikor 2015. szeptember 22-én tanácskozást szervezett a Korunk „Az idegen” című (szeptemberi) számának magyarországi bemutatójára.

Gábor György filozófus így invitálta az érdeklődőket:

„Mi egy idegen? Ki lenne idegen? Van-e a mai világunkban aktuálisabb kérdés annál, hogy miként viszonyuljunk az idegenhez? Az idegenség mindannyiunk egzisztenciális állapota? A világban benne-lét fundamentál-ontológiai meghatározottsága? Metafizikai állandóság? A másikhoz képest én is idegen lennék? Aki nem olyan, amilyen én vagyok, amilyennek lenni kell, az volna az idegen? Mi határozza meg az idegent? Az idegenség kulturális-civilizatorikus tényező? Vallási? Geográfiai? Nyelvi? Nemzeti-nemzetállami? És mi az idegennel a teendő? A mássággal szembeni tartózkodás, elutasítás és gyűlölet? Avagy a feltétel nélküli szeretet és befogadás? Az idegen voltaképpen felebarát vagy ellenség? Ki a „mi”, a hozzánk tartozó, s mitől az?

Szolgáltak-e tanulsággal az idegengyűlölet évszázados-évezredes tapasztalatai? A másikkal szembeni előítéletek és sztereotípiák, antropológiai szükség-szerűségek? Az univerzalisztikus tudat miként gondolkodik a másikról? S az univerzalisztikus vallási hagyomány, a monoteizmus hogyan látja az „egy Istent kívülieket”? Asszimiláció vagy integráció? Az

idegenség a modernitás szimptomája? Lehetséges-e valóságos párbeszéd más vallásokkal, más kultúrákkal? PC, tapintat, tolerancia, vagy tabusítás? Van-e határa a mássággal szembeni toleranciának? Van-e joga és van-e kötelessége az idegennek? Univerzálisak-e az emberi jogok? Minden másság tisztelendő?

A Korunk kolozsvári folyóirat „Az idegen” c. legújabb, tematikus számát – magyarországi és erdélyi szerzők bevonásával – a fenti kérdéseknek szentelte. Messze nem azzal a szándékkal, hogy egyértelmű és megnyugtató válaszokat, útmutatásokat tegyenek közzé, hanem azért, hogy a közös gondolkodás felelősségével elindítsanak egy égetően fontos diskurzust.

A folyóiratot bemutatták:

Erős Ferenc pszichológus

Majtényi László alkotmányjogász

Wessely Anna szociológus

A Kultúra és Közösség szerkesztősége Wessely Anna és Erős Ferenc gondolatait közli.

¹ www.korunk.org ; <http://korunk.org/letoltlapok/KORUNK-2015-09.pdf>

